

Г О Д И Ш Н И К
НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Исторически факултет

A N N U A L
OF SOFIA UNIVERSITY
“ST. KLIMENT OHRIDSKI”

Faculty of History

СОФИЯ 2021 – 2022

SOFIA 2021 – 2022

ТОМ/VOLUME 106

УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ST. KLIMENT OHRIDSKI UNIVERSITY PRESS

Г О Д И Ш Н И К
НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Исторически факултет

A N N U A L
OF SOFIA UNIVERSITY
“ST. KLIMENT OHRIDSKI”

Faculty of History

Том/Volume 106

УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ST. KLIMENT OHRIDSKI UNIVERSITY PRESS

СОФИЯ • 2023 • SOFIA

ИЗДАТЕЛСКИ СЪВЕТ НА ИСТОРИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ

Проф. д-р НАДЯ МАНОЛОВА-НИКОЛОВА (председател, отговорен редактор),
доц. д-р ЮЛИЯ ЦВЕТКОВА, доц. д-р МАРИЯ БАРЪМОВА, доц. д-р БОРИС СТОЯНОВ,
доц. д-р ВИОЛЕТА КОЦЕВА, доц. д-р КРАСИМИР КРЪСТЕВ,
гл. ас. д-р ВАНЯ РАЧЕВА, гл. ас. д-р ЕЛЕНА ПЕНЧЕВА

Редактор *Милета Милчева*

© 2023 Софийски университет „Св. Климент Охридски“,
Исторически факултет

© 2023 Галина Фингарова – превод

© 2023 Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

ISSN 1312-9406

ЮБИЛЕЙНО ИЗДАНИЕ

ПО СЛУЧАЙ

**134 ГОДИНИ УНИВЕРСИТЕТСКО ПРЕПОДАВАНЕ
ПО ИСТОРИЯ**

**102 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА КАТЕДРА
„АРХЕОЛОГИЯ“**

**50 ГОДИНИ САМОСТОЯТЕЛЕН
ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

**20 ГОДИНИ СПЕЦИАЛНОСТ
„АРХИВИСТИКА И ДОКУМЕНТАЛИСТИКА“**

СЪДЪРЖАНИЕ

<i>Мира Маркова</i> . За историческото познание в Софийския университет	7
<i>Harald Heppner</i> The Historical Disciplines in Favour of the Future	11
<i>Андриана Нейкова</i> . 70 години професионално архивно образование и 20 години специалност <i>Архивистика и документалистика</i> в СУ „Св. Климент Охридски“: равностетки с мисъл за бъдещето	13
<i>Любомир Оснянов</i> . Кадрови проблеми в Историческия факултет през 1972 – 1982 г. (по спомени и документи)	29
<i>Кабалан Мукарзел</i> . Фаталното докосване на демона Ламапу	65
<i>Зозан Тархан</i> . Техники за предсказване в Древна Месопотамия. Преосмисляне на понятията и процеса на гадаене	87
<i>Петер Шрайнер</i> . Византийските изследвания в България и Историческият факултет на Софийския университет	105
<i>Ивайла Попова, Тодор Тодоров</i> . Ранната османска история, представена от Николо Сагундино в <i>Liber de otthomanorum familia</i>	111
<i>Надя Манолова-Николова</i> . Пиротските дарители/спомоществователи за книгоиздаването през XIX век	137
<i>Боряна Митева</i> . Варгас и „жълтата заплаха“: същност и причини за антияпонските настроения в Бразилия преди Втората световна война	155
<i>Борис Стоянов</i> . Съединените щати, планът <i>Маршал</i> и проблемите на европейското единство	187
<i>Ивана Николова</i> . Мисията невъзможна: реформи в ЦРУ през 60-те и 70-те години на XX век	253
<i>Гергана Алексиева</i> . Карлос Саул Менем и проблемът с аржентинската армия в края на 80-те и началото на 90-те години на XX век	297
<i>Георги Якимов</i> . Държавата и политиката в обучението по история и цивилизации в V клас	315
<i>Мира Маркова, Елена Витанова</i> . Интеркултурното образование в музея: българският пример	329
Авгорите	349

CONTENTS

<i>Mira Markova</i> . The Historical Knowledge at Sofia University	7
<i>Harald Heppner</i> The Historical Disciplines in Favour of the Future	11
<i>Andriana Neikova</i> . 70 Years Professional Archival Education and 20 Years <i>Archival and Documental Studies</i> Specialty in the University of Sofia St. Kliment Ohridski: Conclusions with Thoughts about the Future	13
<i>Lyubomir Ognyanov</i> . Personnel Development of the History Department 1972 – 1982. (Memories and Documents)	29
<i>Kabalan Moukarzel</i> . The Fatal Touch of the Daemon Lamaštu	65
<i>Zozan Tarhan</i> . Divination Techniques in Ancient Mesopotamia. Reconsidering the Terms and Divinatory Process	87
<i>Peter Schreiner</i> Byzantine Studies in Bulgaria and the Faculty of History of Sofia University	105
<i>Ivayla Popova, Todor Todorov</i> . The Early Ottoman History as Presented by Niccolo Sagundino in <i>Liber de authomanorum familia</i>	111
<i>Nadya Manolova-Nikolova</i> . The Pirot Donors for Book Publishing in the 19 th Century ...	137
<i>Boryana Miteva</i> . Vargas and <i>Yellow Peril</i> : Nature and Causes of Anti-Japanese Sentiment in Brazil before World War II	155
<i>Boris Stoyanov</i> . United States, the Marshall Plan and the Challenges of European Unity	187
<i>Ivana Nikolova</i> . Mission Impossible: Reforming the CIA in the 1960s and 1970s	253
<i>Gergana Aleksieva</i> . Carlos Saul Menem and the Problem with the Argentine Army in the Late 80's and Early 90's of the XX Century	297
<i>Georgi Yakimov</i> . State and Politics in Teaching History and Civilizations in the 5 th Grade	315
<i>Mira Markova, Elena Vitanova</i> . Intercultural Education in the Museum: the Bulgarian Example	329
Authors	349

АВТОРИТЕ

- Проф. д-р **Мира Маркова** – декан на Историческия факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, катедра „Етнология“;
e-mail: miram@uni-sofia.bg
- Dr.h.c. **Харалд Хепнер** – Университет Карл-Франц, Грац, Австрия;
e-mail: harald.heppner@uni-graz.at
- Проф. д-р **Анриана Нейкова** – Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; e-mail: adi_n@abv.bg
- Проф. д-р **Любомир Огнянов** – Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; e-mail: l.ognyanov@yahoo.com
- Гл. ас. д-р **Кабалан Мукарзел** – катедра „Стара история, тракология и средновековна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: nuskuh@yahoo.com
- Д-р **Зозан Тархан** – Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; e-mail: zozan.tarhan@uni-sofia.bg
- Dr.h.c. **Петер Шрайнер** – Кьолнски университет, Германия;
e-mail: peter.schreiner@uni-koeln.de
- Проф. д-р **Ивайла Попова** – зам.-декан (бакалавърска, магистърска степен, дистанционно обучение, следдипломна квалификация) на Историческия факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, катедра „Стара история, тракология и средновековна история“; e-mail: ilporova@uni-sofia.bg
- Тодор Тодоров** – докторант, катедра „Стара история, тракология и средновековна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; e-mail: todortdrv4@gmail.com
- Проф. д-р **Надя Манолова-Николова** – зам.-декан (научноизследователска дейност и докторанти) на Историческия факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“, катедра „История на България“; e-mail: manolova@uni-sofia.bg
- Гл. ас. д-р **Боряна Митева** – катедра „Нова и съвременна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: bnmiteva@uni-sofia.bg
- Доц. д-р **Борис Стоянов** – катедра „Нова и съвременна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: boris.stoyanov@uni-sofia.bg
- Гл. ас. д-р **Ивана Николова** – катедра „Нова и съвременна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: ivanan@uni-sofia.bg
- Доц. д-р **Гергана Алексиева** – катедра „Нова и съвременна история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: ggaleksiev@uni-sofia.bg
- Доц. д-р **Георги Якимов** – катедра „Архивистика и методика на обучението по история“, Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
e-mail: g.yakimov@uni-sofia.bg
- Д-р **Елена Витанова** – главен експерт в дирекция „Организация и контрол“, Министерство на образованието и науката, e-mail: e.vitanova@mon.bg

AUTHORS

- Prof. Dr. **Mira Markova**, PhD – Faculty of History, Dean, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; Chair of Ethnology, e-mail: miram@uni-sofia.bg
- Prof. Dr. Dr.h.c. **Harald Heppner** – University Karl-Franzens, Graz, Austria; e-mail: harald.heppner@uni-graz.at
- Prof. Dr. **Andriana Neikova**, PhD – Faculty of History, University of Sofia “St. Kliment Ohridski”, e-mail: adina@abv.bg
- Prof. Dr. **Lyubomir Ognyanov**, ScD – Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: l.ognyanov@yahoo.com
- Assistant Prof. **Kabalan Moukarzel**, PhD – Chair of Ancient History, Thracian Studies and Medieval History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: nuskuh@yahoo.com
- Dr. **Zozan Tarhan**, PhD – Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: zozan.tarhan@uni-sofia.bg
- Prof. Dr. Dr.h.c. **Peter Schreiner** – University of Cologne, Germany; e-mail: peter.schreiner@uni-koeln.de
- Prof. Dr. **Ivayla Popova**, PhD – Faculty of History, Deputy Dean responsible for bachelor’s degree, master’s degree, distance learning, and postgraduate qualification, Chair of Ancient History, Thracian Studies and Medieval History; e-mail: ilpopova@uni-sofia.bg
- Todor Todorov** – PhD student at the Chair of Ancient History, Thracian Studies and Medieval History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: todortdrv4@gmail.com
- Prof. Dr. **Nadya Manolova-Nikolova**, PhD – Faculty of History, Deputy Dean responsible for research activity and doctoral students, Chair of Bulgarian History; e-mail: manolova@uni-sofia.bg
- Assistant Prof. Dr. **Boryana Miteva**, PhD – Chair of Modern and Contemporary History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: bnmiteva@uni-sofia.bg
- Associate Prof. Dr. **Boris Stoyanov**, PhD – Chair of Modern and Contemporary History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: boris.stoyanov@uni-sofia.bg
- Assistant Prof. Dr. **Ivana Nikolova**, PhD – Chair of Modern and Contemporary History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: ivanan@uni-sofia.bg
- Associate Prof. Dr. **Gergana Aleksieva**, PhD – Chair of Modern and Contemporary History, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: ggaleksiev@uni-sofia.bg
- Associate Prof. Dr. **Georgi Yakimov**, PhD – Chair of Archival Studies and History of Didactics, Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; e-mail: g.yakimov@uni-sofia.bg
- Dr. **Elena Vitanova** – Chief Expert, Directorate for Organisation and Control, Ministry of Education and Science; e-mail: e.vitanova@mon.bg